Студијски програм:
Мастер академске студије – ***Студије управљања ризиком од елементарних и других непогода***

Назив предмета: РУКОВОЂЕЊЕ АКТИВНОСТИМА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА У УСЛОВИМА ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Наставник: доц. др Владимир М. Цветковић, проф. др Зоран Јефтић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5.00

Услов:

Циљ предмета: Представља стицање знања о основним карактеристикама, савременим концепцијама и стратегијама, начинима и фазама (ублажавање, припремљеност, одговор и опоравак) процеса руковођења активностима заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Такође, циљ предмета представља стицање знања о теоријским аспектима менаџмента, организације, планирања, контроле и одлучивања.

Исход предмета:
Оспособљеност студената за: руковођење активностима заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на стратешком, тактичком и оперативном нивоу; разумевање менаџмента као научно-наставне дисциплине и управљачке делатности организације; разумевање менаџерских улога и способности у ванредним ситуацијама; разумевање организационих аспеката, елемената, окружења и теоријских извора организације и менаџмента (класична организациона школа, неокласичне организационе теорије, опште теорије); разумевање процеса планирања рада интервентно-спасилачких служби у природним и техничко-технолошким ванредним ситуацијама (предвиђање, одлучивање); разумевање процеса израде планова (процеса планирања, ограничења квалитетног планирања итд.); разумевање рада менаџера при извршавању задатака у процесу руковођења активностима у ванредним ситуацијама; разумевање надлежности снага и субјеката система заштите и спасавања у Републици Србији и међунаордних организација релевантних за процес управљања у ванредним ситуацијама; коришћење савремених информационих технологија у процесу руковођења активностима заштите и спасавања; разумевање процеса идентификовања опасности, мапирање опасности; визуелизација ризика и просторно анализирање података о ризицима; идентификацију комуникационих препреки у дискутовању и саопштавању ризика заједници; израду стручних процена ризика и планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама; научно и критичко промишљање и истраживање појава и проблема у вези процеса руковођења активностимањ заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.

Садржај предмета:
Теоријска настава: менаџмент (руковођење) као научно-наставна дисциплина; управљачке делатности организације; менаџерске улоге и способности у ванредним ситуацијама; организациони аспекти, елементи, окружења; теоријски извора организације и менаџмента (класична организациона школа, неокласичне организационе теорије, опште теорије); процес планирања рада интервентно-спасилачких служби (полиција, ватрогасно-спасилачке јединице, служба хитне медицинске помоћи, војска) у природним и техничко-технолошким ванредним ситуацијама (предвиђање, одлучивање); процес израде планова (процес планирања, ограничења квалитетног планирања итд.); рад менаџера при извршавању задатака у процесу руковођења; надлежности снага (штабови за ванредне ситуације, јединице цивилне заштите, ватрогасно-спасилачке јединице, полиција, Војска Србије, и субјекти чија је редовна делатност заштита и спасавање, као и привредна друштва и друга правна лица, Црвени крст Србије, Горска служба спасавања Србије, и удружења која су оспособљена и опремљена за заштиту и спасавање) и субјеката (органи државне управе, органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, привредна друштва, грађани) система заштите и спасавања у Републици Србији и међународних организација; процес идентификовања опасности; мапирање опасности; визуелизација ризика и просторно анализирање података о ризицима; идентификација комуникационих препреки у дискутовању и саопштавању ризика заједници; организација и задаци штабова за ванредне ситуације; рад штаба за ванредне ситуације и координација других учесника у активностима заштите и спасавања; рад команданта штаба за ванредне ситуације на доношењу одлуке за акције заштите и спасавања; поступак доношења одлука о употреби снага и средстава; оперативни штабови, формирање и надлежности; повереници цивилне заштите; израда стручних процена ризика и планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама; информационе технологије и руковођење активностима; научно и критичко промишљање и истраживање појава и проблема у вези процеса руковођења.
Практична настава: симулационе обуке руковођења у ванредним ситуацијама изазваним природним или антропогеним утицајем; израда планских докумената; израда докумената у вези одлучивања и издавања наређења; писање извештаја и анализа интервенција; примена законских и подзаконских аката у процесу руковођења у ванредним ситуацијама; симулације рада полиције, ватрогасно-спасилачких јединица, службе хитне медицинске помоћи у процесу доношења одређених одлука о реализацији активности на стратешком, оперативном и тактичком нивоу; студије случаја најзначајнијих националних и међународних ванредних ситуација.

Литература:

Обавезна литература:

1. Цветковић, В. (2017). *Методологија истраживања катастрофа и ризика: теорије, концепти и методе*. Београд: Задужбина Андрејевић.
2. Цветковић, В. (2016). *Полиција и природне катастрофе*. Београд: Задужбина Андрејевић.
3. Цветковић, В. (2012). *Интервентно-спасилачке службе у ванредним ситуацијама*. Београд: Задужбина Андрејевић.
4. Цветковић, В. и Филиповић, М. (2017). *Припремљеност за реаговање на ризике од катастрофа*. Београд: Задужбина Андрејевић.
5. Цветковић, В., Филиповић, М. и Јањић, В. (2018).*Управљање ризицима у области нуклеарне безбедности*. Београд: Научно-стручно друштво за управљање ризицима у ванредним ситуацијама.
6. Миладиновић, С., Цветковић, В. и Милашиновић, С. (2017). *Управљање у кризним ситуацијама изазваним клизиштима*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.

Допунска литература

1. Haddow, G., Bullock, J., & Coppola, D. P. (2017). *Introduction to emergency management*. USA: Butterworth-Heinemann.
2. Coppola, D. P. (2015). *Introduction to International Disaster Management*. USA: Butterworth-Heinemann.
3. Blaikie, P., Cannon, T., Davis, I., & Wisner, B. (2014). *At Risk II-: Natural Hazards, People's Vulnerability and Disasters*. London: Routledge.
4. Smith, K. (2013). *Environmental hazards: assessing risk and reducing disaster*. Routledge.
5. Бошковић, Д. и Цветковић, В. (2017). *Процена ризика у спречавању извршења кривичних дела експлозивним материјама*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
6. Цветковић, В. и Гачић, Ј. (2016). Евакуација у природним катастрофама. Београд: Задужбина Андрејевић
7. Цветковић, В., Бошковић, Д., Јанковић, Б. и Андрић, С. (2019). *Перцепција ризика од ванредних ситуација*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
8. Јаковљевић, В., Цветковић, В. и Гачић, Ј. (2015). *Природне катастрофе и образовање*. Београд: Факултет безбедности, Универзитет у Београду.
9. Иванов, А. и Цветковић, В. (2016). *Природни катастрофи – геопросторна и временска дистрибуција*. Скопље: Универзитет „Св. Климент Охридски“- Битола, Факултет за безбедност.

Број часова активне наставе 75	**Теоријска настава: 45**	**Практична настава: 30**

Методе извођења наставе : предавање, вежбе, студија случаја, симулације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**10**	писмени испит	/
практична настава	**40**	усмени испит	**50**
колоквијум-и	/		
семинар-и	/		